Gemeente
Amsterdam

Amsterdam Schoon

17 april 2026

Wat is de opgave op straat?

- Door de groei van de stad, de toename van de bezoekersaantallen en de toegenomen van consumptie buitenshuis worden straten, grachten en parken intensiever gebruikt en wordt de openbare ruimte sneller vuil.

- Daarnaast heeft de invoering statiegeld op flesjes en blikjes voor een sterke toename van de vervuiling gezorgd (openen afvalbakken en vuilniszakken).

- De stedelijk vastgestelde norm voor zwerfafval wordt gehaald, de stedelijk vastgestelde norm voor bijplaatsingen niet. Bewoners, ondernemers en bestuurders vinden de stad niet schoon genoeg.

NB De percentages zijn een stedelijk gemiddelde per jaar.

  - Verkleinen van de periode naar maand, wijk, dag, uur of moment levert veelal een ander beeld op.
  - Inzoomen naar niveau stadsdeel, gebied, wijk, buurt of plek levert veelal een ander beeld op.

Waarom is het zo moeilijk om de stad schoon te maken, te krijgen en te houden?

- Er is sprake van veel verkeerd aangeboden (zwerf)afval door bewoners, ondernemers en bezoekers, de vervuilingssnelheid is hoog en is door onze organisatie niet bij te houden.
- We rapporteren op het niveau van de schaal van de stad, terwijl de verschillen tussen wijken groot zijn (feitelijk en gepercipieerd). Het budget is toegerust op het gemiddelde van de stad.
- Bestuurlijk zijn verschillende normen vastgesteld voor de schone stad; directies sturen daar verschillend op en een versimpeling door te komen tot een norm helpt de samenwerking.
- Kwaliteit van de uitvoering laat ook te wensen over door hoog verzuim, onvoldoende materieel, benutting voertuigen, geen gebiedsgerichte inzet;
- Met incidenteel geld zijn de afgelopen periode structurele taken ingeregeld; dat zet de lange termijn organisatiestrategie onder druk.

Organisatorische verbeterstrategie

- Gebiedsgericht organiseren van de opgave schoon
- Gezonde organisatie aanpak
- Ordenen van het meldingenproces
- Afstemmen van de routes en boetes
- Verbeteren van de operationele aansturing
- Toewerken naar de praktijk waarin iedere medewerker zich integraal verantwoordelijk voelt voor een stukje van de schone stad (“van taak naar opgave”)
- Eerder, vaker en beter kwalitatief hoogwaardig bestuurlijk advies
- Focus op de kerntaken

Bestuurlijke verbeterstrategie

- Nudging van gedrag van bewoners, ondernemers en bezoekers ten behoeve van een schone stad
- Een gezamenlijke doelstelling met één (hogere) norm op Schoon met bijbehorende middelen
- Fijnmaziger sturen op wijkniveau, startend bij de 20 slechtscorende wijken
- Een gecoördineerde wijkaanpak gericht op het aanpakken van de oorzaak van afvaloverlast;
- Steun voor lange termijnstrategie ten gunste van een duurzame, robuuste logistieke operatie, met als concrete resultaten:
  - Eén meldpunt Schoon
  - Gezamenlijke IT systemen tbv meldingen, routes, slimmer werken
  - Gezamenlijke uitvoeringsstrategie en duidelijke werkafspraken en -instructies
  - Samenwerken in de wijk tussen Schoon, Inzameling en Handhaving

Dragende pijlers van ons verbetervoorstel schone stad

- Eén norm, per wijk sturen
- Inzetten op preventie (actieplan afvalpreventie)
- Aanbiedlocaties op orde (prullenbakken vervangen, inzamelvoorzieningen schoon, heel en beschikbaar)
- Informeren, motiveren en straffen (inzet gerichte communicatie, extra toezicht en handhaving, inzet 25 meter)
- Reinigen en inzamelen: verhogen van de inzet op basis van de vastgestelde norm
- Samen met de stad: participatie van bewoners en ondernemers
- Met als fundament: basis op orde, samenwerken op specifieke domeinen, datagedreven en slimmer werken, en duurzaamheid.

Gemeente
Amsterdam

Amsterdam Schoon

Bijlage

17 april 2026

Uitwerking wijkaanpak

- Analyse voor lage Crow score en het bepalen van gerichte interventies op basis van:
  1. Sturing op voldoende, beschikbare inzamelvoorzieningen (containers en prullenbakken) op basis van het gebruik, staan deze op strategische locaties en worden deze voldoende en tijdig geleegd.
  2. Communicatie over afvalregels en de sociaal wenselijke norm
  3. Handhaving op afval (bewoners én ondernemers)
- Leg verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie (Afdelingshoofden operatie worden verantwoordelijk voor het behalen van de resultaten)

